

Pozdravljeni učenci!

Pošiljam delo za naslednji teden: torek, 31.3. 2020

Verjamem, da si naredil lepe zapise in si se že veliko naučil.

Da bo lažje, bom svoje zapise obarvala:

SVETLO RJAVA POMENI MOJO RAZLAGO

MODRO: PONOVI MO, USTNO ODGOVORIŠ NA VPRAŠANJA, UREDIŠ IN DOPOLNIŠ SVOJ ZAPIS V ZVEZKU

RDEČE POMENI OSNOVNO ZNANJE, NUJEN ZAPIS V ZVEZEK IN VPRAŠANJA NA KATERA ODGOVORIŠ V ZVEZEK

ZELENO SO DODATNI PODATKI

VIJOLIČNO POMENI : ZANIMA ME VEČ

Preglej naloge v DZ stran: 56, 57!

Delo za danes:

EVOLUCIJSKA TEORIJA

DZ st: 58, 59 učbenik stran 60, 61

VSI ORGANIZMI IMAMO SKUPNEGA PREDNIKA.

1. Vsi organizmi smo zgrajeni iz celic. V vseh celicah je dedni material (DNA).

2. Vsi organizmi opravljamo življenjske procese.

OPIŠI PROCES RAZGRADNJE!

OPIŠI PROCES IZGRADNJE!

(učbenik stran 14)

3. Vsi organizmi imamo podobno kemijsko zgradbo:

celice, ki gradijo živa bitja so zgrajene iz atomov, ti se povezujejo v molekule.

Celice živih bitij so zgrajene iz atomov ogljika, kisika in dušika, malo je kalcija, žvepla in fosforja zelo malo drugih elementov : magnezij, natrij, kalij, ..

Elemente, ki gradijo živa bitja imenujemo biogeni (življenjetvorni) elementi.

NAŠTEJ PET MOLEKUL, KI GRADIJO CELICE!

VSI ORGANIZMI SE RAZLIKUJEMO OD SVOJIH PREDNIKOV.

Razlike nastajajo v dolgi evolucijski zgodovini življenja.

Charles Darwin je oče evolucijske teorije.

Oglej si interaktivno gradivo za biologijo 9, poglavje 6, 6B

Njegova evolucijska teorija temelji na teh spoznanjih:

- ***Raznolikost organizmov: organizmi neke populacije se lahko zelo razlikujejo med seboj.***

KAJ JE POPULACIJA?

Organizmi iste vrste, ki živijo v istem času na določenem življenskem okolju.

Populacija rjavega medveda (Ursus arctos) v Sloveniji je del populacije, ki je ena večjih

populacij v Evropi.

- ***Čezmerno potomstvo: organizmi imajo več potomcev, kot jih v nekem okolju lahko preživi.***

-Rak samotar odloži dvakrat na leto 33000 jajčec. Z jajčeci in mladiči se hranijo price.

-Morski ježek odloži 2 milijona jajčec. Ličinke so planktonske in so hrana številnim plenilcem.

-Hrošč pikapolonica odloži do 700 jajčec na rastline v bližini listnih uši. Ko se iz jajčec razvijejo ličinke, se te hranijo z listnimi ušmi. Z ličinkami in pikapolonicami se hranijo številni plenilci.

-Polži odložijo nekaj 100 jajčec. Preživijo le nekatera.

-Klen odloži 100000 jajčec enkrat letno. Preživijo le nekatera.

-Hobotnica se pari od marca do avgusta. Odloži 100000 jajčec. Do izvalitve jih varuje samica.

- **Boj za obstanek: zaradi omejenih virov hrane, vode, samic, življenjskega prostora, organizmi tekmujejo med seboj.** *V tem boju obstanejo najboljši Organizmi, ki imajo najboljše lastnosti v danem okolju), nekateri ne preživijo.*
- **Dedovanje lastnosti potomci podedujejo lastnosti od staršev)**

NARAVNI IZBOR

Organizmi, ki zaradi svojih lastnosti dobijo boj za obstanek, preživijo in se množijo naprej- imajo potomce. Posledica tega je, da se prek več generacij v neki populaciji kopičijo določene lastnosti. Vrsta se spreminja (organizem, ki ima lastnost hitrega bega pred plenilci).

Na naravni izbor vplivajo številni dejavniki okolja:

- *Vpliv nežive narave*
- *Tekmovanje med osebki iste vrste*
- *Tekmovanje med osebki različnih vrst*
- *Odpornost pred povzročitelji bolezni*
- *Količina plenilcev*

Navedi primer naravnega izbora! (učbenik stran 60)